A költő levelei

A levél a legszemélyesebb műfaj. Ugyanakkor a legmegbízhatóbban rögzíti írójának pillanatnyi lelkiállapotát, s emellett — míg a személyes emlékezések az évek múlásával óhatatlanul módosulnak! — a levelek dokumentumok. Az élet lázgörbéit őrzik a tintával rótt, ceruzával firkantott, vagy gépen kopogtatott papírlapok. A levél, bár személyes műfaj, mégis valakihez szól, ezáltal emberi kapcsolatok, emberi viszonylatok hű tükre is. Irodalmunk, történelmünk legjelesebbjeinek levelezése bepillantást enged a színfalak mögé, tettenérhetjük a jellem fejlődésének állomásait éppúgy, mint az elbizonytalanodás, a talajvesztés, a magány kikötőit, és az öröm, a boldogság megnyilvánulásait is. Bensőséges őszinteség, évődő csalódottság, szerelmes reménykedés, keserű fohászkodás, leltárszerű tudósítás, felcsavart lángú érzelemkitárás, mindmind egy kötetben, az élet rendezte egymásutániságban, meglepő fordulatokkal, esendően, néha be-becsúszott helyesírási és nyelvtani hibákkal — egyszóval, megdöbbentő életközelségben és pontos dokumentumként. Nagyfokú igény, széles körű érdeklődés sürgeti az ilyenfajta levelezések kiadását. Nem a puszta kíváncsiság, nem a magánélet epizódjain való csámcsogás táplálja ezt az igényt, sokkalta inkább a megismerés kiolthatatlan vágya, a nagy életművek teljessége iránt megnyilvánuló szükség.

Ilyen szándékból született az Akadémiai Kiadó szinte születésnapi ajándékként megjelentetett kötete, *József Attila válogatott levelezése.* József Attila születésnapja jó néhány esztendeje a költészet ünnepe hazánkban. Ez a kötet új színekkel, ismeretekkel gazdagítja, még teljesebbé teszi József Attila-képünket. A sajtó alá rendező *Fehér Erzsébet* a most először napvilágot látó anyagban a költő által írott levelek eddig ismert teljességét adja közre, míg hozzá írt levelekből bő válogatást nyújt.

„Kedves Jocó! 1 ső strófa De szeretnék gazdag lenni. / Egyszer libasültet enni. / Jó ruhában járni kelni, / S öt forintért kuglert venni. // 2. strófa Míg a cukrot szopogatnám / Új ruhámat mutogatnám / Dicsekednék fűnek fának / Mi jó dolga van Attilnának. /// Vegyél cérnát / 100 000 000x10 000 / 10 000 000 000 / mama Csókól Attila" — ezzel a testvérének, Jolánnak 11 évesen írott versével kezdődik a kötet dokumentumanyaga, s Bak Róberthez, orvosához Balatonszárszóról, 1937. december 3-án dátumozott sorokkal fejeződik be: *„Kedves Doktor Úr! Sok szeretettel üdvözlöm. Hiába kísértette meg a lehetetlent. József Attila."* S ami az első és utolsó levél között van, az maga az élet. Fanyarul pontos és évődő beszámolók a diákévek Makójáról; az első elküldött versekhez mellékelt, tartózkodóan magabiztos sorok; szerelmeslevelek; keserű hangú beadványok, hivatalos fogalmazványok, s kapcsolat a kor jelentősebb egyéniségeivel. Néhány név a sorból: Bartók Béla, Radnóti Miklós, Hatvany Lajos, Gaál Gábor, Illyés Gyula, Juhász Gyula, Fábry Zoltán, Babits Mihály, Móricz Zsigmond, és folytathatnánk.

József Attila válogatott levelezése nemcsak hasznos dokumentumanyag, hanem izgalmas olvasmány is.

T. L.

MI? HOL? MIKOR?

1976. ÁPRILIS 14. – SZERDA – NÉVNAP: TIBOR

A Nap kel 4 óra 57 perckor, és nyugszik 18 óra 32 perckor.
A Hold kel 18 óra 52 perckor, és nyugszik 4 óra 40 perckor.

VÍZÁLLÁS

A Tisza vízállása Szegednél kedden plusz 628 cm (áradó).

KILENCVEN ÉVE

született Tóth Árpád (1886–1928) költő, a Nyugat-mozgalom kimagasló alakja, egyik legkiválóbb 20. századi műfordítónk.

SZEGEDI NEMZETI SZÍNHÁZ

Április 14., szerda, este 7 órakor: Rómeó és Júlia. – Bérletszünet. (A Szabadkai Népszínház vendégjátéka.)

Április 15., csütörtök, este 7 órakor: Figaro házassága. – Blaha-bérlet.

Április 16., péntek, este 7 órakor: Figaro házassága. – Déryné-bérlet.

Április 17., szombat, este 7 órakor: Bolha a fülbe. – Egressy-bérlet.

Április 18., vasárnap, délután 3 órakor: La Mancha lovagja. – Bérletszünet.

Április 18., vasárnap, este 7 órakor: Bolha a fülbe. – Bérletszünet.

Április 19., hétfő, este 7 órakor: Bolha a fülbe. – Bérletszünet.

Április 20., kedd: Nincs előadás.

Április 21., szerda, este 7 órakor: La Mancha lovagja. – Blaha Lujza-bérlet.

Április 22., csütörtök, este 7 órakor: La Mancha lovagja. – József Attila-bérlet.

Április 23., péntek, délelőtt fél 11 órakor: A Kékszakállú herceg vára, Székely fonó. – Nyugdíjasbérlet.

Április 23., péntek, este 7 órakor: La Mancha lovagja. – Radnóti-bérlet.

Április 24., szombat, este 7 órakor: A Kékszakállú herceg vára, Székely fonó. – Bemutató előadás.

Április 25., vasárnap, délután 3 órakor: Bolha a fülbe. – Bérletszünet.

Április 25., vasárnap, este 7 órakor: Marica grófnő. – Juhász Gy.-bérlet.

Április 26., hétfő: Nincs előadás.

Április 27., kedd, délután 3 órakor: Az eltűsszentett birodalom. – Tv Maci-bérlet.

Április 27., kedd, este 7 órakor: La Mancha lovagja. – Déryné-bérlet.

Április 28., szerda, délután 3 órakor: A három Mamed. – Nemecsek-bérlet.

Április 28., szerda, este 7 órakor: A Kékszakállú herceg vára, Székely fonó. – Kodály-bérlet.

Április 29., csütörtök, délután 3 órakor: A három Mamed. – Nyilas Misi-bérlet.

Április 29., csütörtök, este 7 órakor: La Mancha lovagja. – Ódry-bérlet.

Április 30., péntek, este 7 órakor: A Kékszakállú herceg vára, Székely fonó. – Bartók-bérlet.

MOZIK

Szabadság: Délután háromnegyed 3 órakor iskolamozi: Egri csillagok. I–II. (IV. osztály). A stadion őrültjei. (Színes m. b francia, háromnegyed 6 és 8 órakor.) Ifjúsági bérlet nem váltható be!

Fáklya: Délután háromnegyed 3 órakor iskolamozi (V–VI. osztály): Kecskeszarv. (Bolgár, háromnegyed 5 és 7 órakor.) Kötelező bérletszelvény beváltható! Csak 18 éven felülieknek!

Vörös Csillag: délelőtt 10 órakor: A stadion őrültjei. (Színes m. b. francia.) Ifjúsági bérlet nem váltható be! Pavlinka. (Színes csehszlovák, negyed 4, fél 6 és 8 órakor.)

ÜGYELETES GYÓGYSZERTÁR

Klauzál tér 3. sz. (13/57-es) este 8 órától reggel 7 óráig. Csak sürgős esetben.

BALESETI ÉS SEBÉSZETI ÜGYELET

Ma a balesetet szenvedett személyeket Szegeden a Kórház (Tolbuhin sgt. 57.) veszi fel, sebészeti ügyeletet az I. sz. Sebészeti Klinika (Pécsi u. 4.) tart.

ÁLLATORVOSI ÜGYELET

Április 17-ig hétköznapokon este 6 órától reggel 6 óráig elsősegély és nehéz ellés esetére ügyeletes:

I. és III. kerület, Gyálarét. Kiskundorozsma területén: dr. Palotás Gyula állatorvos. Lakása: Szeged, Partizán u. 7. Telefon: 12-694.

II. kerület. Algyő, Tápé területén: dr. Felber Ödön állatorvos. Lakása: Szeged, Debreceni u. 34/A. Telefon: 17-458.

Szőreg, Újszentiván, Tiszasziget, Kübekháza területén ügyeletes: dr. Mender Ferenc állatorvos. Lakása: Szeged-Petőfitelep, Irinyi u. 22. Telefon nincs.

RÁDIÓ

KOSSUTH

8.27: Petress Zsuzsa és Kishegyi Árpád énekel
8.45: Válaszolunk hallgatóinknak
9.00: Bogár István: Hat mese
9.15: Beethoven: Kantáta II. József császár halálára
10.05: Tisza menti népszokások, hagyományok
10.35: Udvardy Tibor énekel
10.54: Rákóczi – 17.
11.14: Hallgassuk együtt!
12.35: Tánczenei koktél
13.20: Czine Mihály könyvszemléje
13.30: Verbunkosok, katonadalok
14.00: Ezeregy délután
14.30: Rahmaninov: I. zongoraverseny
15.10: Iskolarádió
15.50: Cseh polkák
16.00: A világgazdaság hírei
16.10: Magyar muzsika
16.40: Balázs Árpád nótáiból
17.05: Fogyasztók fóruma
17.30: Bemutatjuk új felvételeinket.
17.58: Sárosi Katalin énekel
18.15: Miért igen, miért nem?
19.15: Gondolat
20.00: Giorgio Tozzi énekel
20.20: Lakodalmas dalok
20.55: Kis magyar néprajz
21.05: Örökzöld dallamok
22.20: Tíz perc külpolitika
22.30: Sibelius-művek
23.19: Zenés játékokból

PETŐFI

8.05: Népdalok
8.33: Nino Rota: Harsonaverseny
8.50: Táncdalok
9.23: Délelőtti torna
9.33: Messager: Veronika – részletek
10.00: A zene hullámhosszán
11.30: A Szabó család (ism.)
12.00: Kazacsay Tibor fúvósműveiből
12.33: Kamarazene
13.33: Kodály: Gyermektáncok
14.00: A Petőfi rádió zenés délutánja
17.00: Az Ifjúsági Rádió órája
18.00: O. Strauss: Varázskeringő – részl.
18.33: Rossini összes nyitányai – 5.
19.21: Bundschuch István stájer citerán játszik
19.35: Magnósok figyelem!
20.20: Egy kis figyelmet kérek!
20.33: Szemiramisz szerelme – hangjátékfantázia
22.01: Nóták
22.33: Ritmusok Varsóból, Prágából és Berlinből
23.20: Mendelssohn műveiből

3. MŰSOR

14.05: Petrovics Emil műveiből
14.34: Népdalok
14.49: Berg: Lulu
17.20: Zenekari muzsika
19.00: Tip-top parádé
19.33: Két Stolzer-madrigál
19.40: Liszt-zongoraművek Közben: Kb.
20.25: Bemutatjuk Kereszty Kornél kertészmérnököt Kb.
21.25: Operakettősök
22.07: David Gyula: Kürtverseny
22.21: Új lemezeinkből

TÉVÉ

BUDAPEST 1.

7.58: Tévétorna (ism.)
8.05: Iskolatévé: Orosz nyelv
9.55: Német nyelv
10.20: Delta (ism.)
10.45: Változó Ázsia (ism.) X/6.
11.50: Életet az éveknek (ism.)
12.30: Játék a betűkkel (ism.)
12.55: Szovjet rövidfilm
13.05: Iskolatévé: Orosz nyelv (ism.)
17.23: Hírek
17.30: Lakat – szatirikus dok.-film.
17.45: Postaflók 250.
18.00: A Razdan partján
18.15: Döntés születik – riportműsor
18.50: Tóth Árpád versei
19.15: Esti mese
19.30: Tévéhíradó
20.00: Tévétorna
20.05: Jogi esetek
20.45: Özvegy Coudercné – m. b. francia–olasz film (16 éven felülieknek!)
22.10: Tévéhíradó 3.
22.20: Családi kör

BELGRÁD 1.

17.10: Magyar nyelvű tévénapló
17.45: Gyermekeknek
18.15: Tudomány
18.45: Zenebarátok
19.55: Bayern–Real Madrid labdarúgó-mérkőzés
22.15: Arcképek

BELGRÁD 2.

15.00: Asztalitenisz: Jugoszlávia–Csehszlovákia
18.45: Szarajevói dokumentumfilmesek
19.00: Oktató műsor
20.00: Szabad szerda

DM röviden

SÍREMLÉKAVATÁS ÉS KIÁLLÍTÁS

A négy évvel ezelőtt elhunyt kiváló szegedi festőművész, Erdélyi Mihály síremlékét avatják holnap, csütörtökön délután 3 órakor a Belvárosi temetőben. A síremlékavatás után a tarjáni Szirmai István általános iskolában délután 4 órakor kiállítás nyílik Erdélyi Mihály alkotásaiból.

PEDAGÓGIAI ELŐADÁSOK

A TIT Csongrád megyei szervezetének pedagógiai és pszichológiai szakosztálya a Kárász utcai klubban ma, szerdán délután 3 órakor előadást rendez. Dr. Ágoston György, a neveléstudományok doktora, tanszékvezető egyetemi tanár tart előadást Az Ausztriában folyó iskolakísérletek címmel. Ezúttal az iskolaköteles korban folyó kísérletekről számol be.

Vadászok

— Kolléga, Ön rendkívül pontosan céloz. Láttam, ahogy szétrepült a fácán tolla!

— Lehetetlen. Én a szarvasra céloztam!

ÍRÓ-OLVASÓ TALÁLKOZÓ

A Fegyveres Erők Klubjában egy idő óta rendszeresen és színes programmal működő Nyugdíjasok klubja hétfő esti vendége Andrássy Lajos költő volt. A meleghangú baráti találkozón a költő korábbi köteteinek bemutatása után új verseiből olvasott fel és kérdésekre válaszolt.

MARIA POSA SZEGEDI DALESTJE

Maria Posa, a szegedi származású, Franciaországban élő hangversenyénekesnő ma, szerdán este 7 órakor a Bartók Béla Művelődési Központban rendezendő koncerten először mutatkozik be szülővárosában. A szegedi konzervatórium elvégzése után Budapesten tanult, majd Olaszországban Gina Cigna-nál fejezte be zenei tanulmányait. 1961-ben a Vichyben rendezett nemzetközi operaakadémia versenyének első díját nyerte, majd 1966-ban Debussy és Fauré dalainak előadásával a Nemzetközi Francia Dalverseny nagydíját kapta. A Brüsszeli Opera magánénekesnője gyakran szerepel a Párizsi Rádió és Televízió műsoraiban. Évek óta vendége a budapesti koncerteknek. Idei hangversenykörútja során lép fel Szegeden. Műsorán többek között magyar népdalok és virágénekek, Vivaldi, Scarlatti, Fauré, Ravel, Debussy és Kodály művei szerepelnek. Az est zongarkísérője Nagy István zongoraművész.

Kiállítás 26 országból

A tavaszi Budapesti Nemzetközi Vásáron, a beruházási javak szakvásárán, 26 ország kiállítói vesznek részt, és Nyugat-Berlin is a kiállítók között van. A szocialista országok közül a Szovjetunió, Bulgária, Csehszlovákia, Lengyelország, az NDK, Románia és Jugoszlávia jelentette be eddig részvételét. A tőkés országok közül pedig Anglia, Ausztrália, Ausztria, Belgium, Dánia, Finnország, Franciaország, Hollandia, Japán, Kanada, Lichtenstein, Norvégia, az NSZK, Olaszország, Spanyolország, Svájc, Svédország és az USA állítanak ki.

A beruházási javaknak ezt a tekintélyes szakvásárát május 19—27. között rendezik. Ismét 8 szekcióban vonultatják fel a kiállítók termékeiket. Ezek a csoportok a következők: műszeripar, híradástechnika; irodagép- és számítástechnika; energiatermelés, villamosgép-gyártás; fémmegmunkálás, kohászat; építőipar, klímatechnika; közlekedés, anyagmozgatás; könnyűipari gépgyártás; vegyipar, bányászat.

BUDAPESTI NAPOK MOSZKVÁBAN

Budapest moszkvai „látogatásra" készül: szeptember 13. és 19. között rendezik meg Moszkvában a budapesti napokat, az 1975. évi budapesti moszkvai napok viszonzásaként. A reprezentatív rendezvénysorozat programját az elmúlt napokban Farkasinszky Lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese véglegesítette Moszkvában.

TANÁRI HANGVERSENY

A Tömörkény István zeneművészeti szakközépiskola két tanára, Maczák János klarinétművész és Kerek Ferenc zongoraművész közreműködésével rendez hangverseny ma, szerdán este 8 órakor az intézet Lenin körúti nagytermében. A műsorban Weber, Brahms, Debussy, Berg, Sutermeister, Lutoslawski és Hajdú művei szerepelnek.

KÉPCSARNOKI KIÁLLÍTÁSOK

A Képcsarnok budapesti Mednyánszky-termében Uhring Zsigmond festőművész alkotásaiból nyílik kiállítás. A tárlatot dr. Pogány Frigyes nyugatlmazott egyetemi tanár nyitja meg, közreműködik Bitskey Tibor színművész. A Képcsarnok szombathelyi Derkovits Gyula-termében Pozsgai Zoltán, a Vas Népe főszerkesztője nyitja meg Benkő László festőművész tárlatát. A Képcsarnok nagykanizsai, Egry József-termében Tóvári Tóth István Munkácsy-díjas festőművész képeiből rendeznek tárlatot, amelyet Pernesz Gyula, a Kisfaludy Könyvtár igazgatója nyit meg. Mindhárom tárlat holnap, csütörtökön délután 5 órakor nyílik.

15—20°

Várható időjárás szerda estig: Időnként megnövekvő felhőzet, elszórtan, főként keleten záporral, egy-két helyen zivatarral. Többfelé megélénkülő, a Dunántúlon időnként megerősödő északnyugati szél. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 15—20 fok között.

VÉRADÓNAPOK

Véradónapot szervezett a Vöröskereszt a Tápéi Háziipari Szövetkezetben, ahol ötvenen járultak hozzá egyik kollegájuk sikeres szívműtéthez. A véradóállomás dolgozói tegnap pedig 200 önként jelentkezőtől vettek vért az újszegedi kendergyárban, a Vöröskereszt-szervezet, a szakszervezeti bizottság és a párt-alapszervezet közreműködésével megrendezett véradónapon.

KÁBELGYÁRTÁS KISTELEKEN

Kistelek nagyközségben, az ország egyik jelentős kábelkészítő üzemét hozza létre a Magyar Kábelművek szegedi gyára. Az egykori gépállomás helyén folyamatosan kialakuló üzemet nemrégiben vették át a HÓDGÉP-től, s máris átalakították és megkezdték benne a termelést. Elsősorban Szegedről odaszállított gépekkel, az év végéig már harminc millió forint értékű gyengeáramú vezetéket, rugózó telefonzsinórt és hasonló cikkeket készítenek. 130 községbeli dolgozót a szegedi gyárban képeztek át az új szakmára.

KISIPAROSOK A LAKOSSÁGÉRT

A KIOSZ Csongrád megyei szolgáltatás-fejlesztési bizottsága tegnap délelőtt ülést tartott Szegeden, a KIOSZ székházban. Baumann Ferencnek, a szegedi csoport titkárának előterjesztésében megtárgyalták a lakosságnak nyújtott szolgáltatások eddigi eredményeit és a jövőbeni tennivalókat. Megállapították, hogy csökkentek a kisiparosok elleni panaszok, az általuk végzett munkákkal általában elégedett a lakosság.

FIATAL MŰSZAKIAK KLUBJA

Együttműködési megállapodást írt alá az MTESZ Csongrád megyei szervezete és a KISZ Csongrád megyei bizottsága. Ennek értelmében megalakult Szegeden a fiatal műszakiak klubja. A Technika Házában hetente egyszer — csütörtökön délután 4-től 8-ig — tartanak klubnapot.

Gyászközlemények

Fájdalomtól megtört szívvel mondunk köszönetet mindazon rokonoknak, ismerősöknek és munkatársaknak, akik a tragikus körülmények között elhunyt, drága, egyetlen fiunk, imádott férjem, szeretett jó édesapánk, DR. BORBÉLY Mihály temetésén részt vettek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, és nagy bánatunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló Borbély és Szénási család.

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, ismerősöknek, jó barátoknak, akik felejthetetlen édesapánk, MOLNÁR JÓZSEF temetésén megjelentek, és virágaikkal mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. – A gyászoló család – Szőreg, Nagybecskereki u. 5.

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, ismerősöknek, a ház lakóinak, kezelőorvosának, az algyői tűzoltó-parancsnokságnak és munkatársaknak, akik szeretett édesanyánk DOMONKOS FERENCNÉ temetésén megjelentek, virágaikkal, részvétnyilvánítással fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. – A gyászoló család. 14 226

Köszönetet mondok mindazon rokonoknak, ismerősöknek, volt munkatársaknak, akik szeretett férjem, BARÁT JÓZSEF temetésén megjelentek, részvétükkel és virágaikkal mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Gyászoló felesége – Móra u. 51. 14 211

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, ismerősöknek, szomszédoknak, az Új Élet Tsz tagságának, akik szeretett halottunk, CSÁNYI MIHÁLYNÉ temetésén megjelentek, részvétükkel és virágaikkal mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Köszönetet mondunk továbbá a körzeti kezelő orvosnőnek odaadó munkájáért. A gyászoló család – Mihálytelek, Mikes K. u. 1. 14 213

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, ismerősöknek, akik felejthetetlen férjem, LACZA SÁNDOR temetésén megjelentek, részvétükkel és virágaikkal mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Gyászoló felesége – Bajcsy-Zsilinszky u. 19–21. 14 206

Köszönetet mondunk mindazon rokonoknak, ismerősöknek, szomszédoknak, akik szeretett halottunk, LÖVI FERENC temetésén megjelentek, részvétükkel és virágaikkal mély fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk az I. Belklinika orvosainak és ápolóinak odaadó munkájukért. A gyászoló család – Nagyszombati u. 12. 14 200

DÉLMAGYARORSZÁG

A Magyar Szocialista Munkáspárt Szeged városi Bizottságának napilapja.
Főszerkesztő: F. NAGY ISTVÁN
Főszerkesztő-helyettes: SZ. SIMON ISTVÁN
Szerkesztőség és kiadóhivatal: 6740 Szeged, Tanácsköztársaság útja 10. – Telefon: 13-535, 13-003. – Felelős kiadó: KOVÁCS LÁSZLÓ. – A lapot nyomja: Szegedi Nyomda Szeged, Bajcsy-Zsilinszky utca 28. – Felelős vezető: Vincze György. – Előfizetési díj egy hónapra 20 forint. – Index: 25 053.